

Het geheim van de Kolibriwerf

Vanaf de straatkant verwacht je niet dat achter die kleine huisjes een werf staat. Deze werf is in 1990 door het bedrijf zelf ontworpen en gebouwd. Pim, mister Kolibri, ligt op moment van binnenstappen in de werf onder een schip de onderkant te schuren. Na zichzelf even schoongespoten te hebben met een 'luchtsput' geeft hij ons een hand met de woorden "zo ik ben blij dat jullie me even van dit werkje kunnen ontdoen!"

De Kolibri waarmee de SSR (Small Ships Race) gevaren gaat worden, wordt erbij gereden, het dekzeiltje eraf gehaald en wat lijntjes aangetrokken. Ondertussen vertelt Pim over vroeger, dat ze op een Kolibri met z'n 6en op vakantie gingen toen hij nog erg jong was. Naast de nodige zeilvakantie's in Nederland is deze Kolibri ook al een aantal keer naar Engeland geweest en zelfs naar Noorwegen. Een bootje wat veel aan kan dus! Deze boot heeft zelfs al 4 keer meegegaan met de SSR waarvan 2 keer daadwerkelijk tot Engeland. Zeeziekte wil er nog wel eens voor zorgen dat halverwege de Race bootjes terugkeren naar

Nederland. Volgens Pim heeft de Kolibri een mooie rating en heeft ze het de afgelopen jaren goed gedaan tijdens deze Race.

Kolibri jachtbouw is een echt familie bedrijf waar de passie vanaf spat. Ze proberen vanuit een oorspronkelijke techniek die 'opa' heeft bedacht, ook steeds innovatieve technieken toe te voegen bij het bouwen van schepen. Natuurlijk om mee te gaan met de tijd maar ook om bij te blijven met de zeer concurrerende wereld van de bouw van (zeil)bootjes.

Deze markt is zo enorm verzadigd dat ze weinig nieuwe bootjes maken. Zoals ze vroeger op de werf wel eens een oplage van 1000 bootjes hadden en ze elke dag een romp moesten bouwen, zijn ze nu vooral bezig met onderhoud en restauratie van de vloot.

- ***Restauratie van een Kolibri in een loods op de werf***

Na drie kwartier komt de vader van Pim (Leo) erbij staan en vertelt over zijn ervaringen met het bedrijf. Hij werkt er niet meer, maar is er wel dagelijks te vinden. Elke ochtend zet hij koffie voor alle mannen en Pim ziet Leo als een klankbord om over allerlei zaken van het bedrijf te praten.

- ***Pim en Leo van den Brink, twee generaties Kolibri-bouwers***

De vader van Leo heeft de techniek van rompen bouwen bedacht en Leo heeft als geen ander meegekregen hoe ze hiermee bekend zijn geworden. Hij vertelt over de Flying Dutchman. Het eerste ontwerp dat gemaakt werd was veel te zwaar, toen ermee werd gezeild ging alles eraan kapot. Daarna hebben zij een romp gemaakt die 25 kg lichter was dan gebruikelijk. Het was erg spannend toen die te water ging, maar iedereen was direct enthousiast over de lichte en sterke bouw van de romp!

Hij vertelt ook over het eerste bootje waarmee ze een wedstrijd hebben gevaren voor ontwerpers van bootjes. Leo zeilde samen met zijn vader in de Pluis tijdens deze wedstrijd. De Pluis was een enorm licht bootje wat beduidend sneller was dan alle andere bootjes die meededen aan deze wedstrijd. Door het unieke methode van het bouwen van de romp werd dit bootje uitgeroepen tot nationale jeugdboot.

Leo straalt wanneer hij over deze tijd praat, echt trots op wat zijn vader toen heeft gepresteerd. We vragen ons af hoe de rompen werden getest. Het antwoord is eigen heel simpel, gewoon uitproberen! Er werden meerdere

rompen gemaakt en met behulp van gewichtjes en uiteindelijk een zeiltje, werd er door *trial & error* getest welke het beste was. Tijdrovend: Ja! Maar ze wisten écht goed waar ze mee bezig waren, écht vakmanschap. “Tegenwoordig zitten scheepsbouwers alleen maar achter een computerscherm om het ontwerp te maken.”

- ***Rompmodel waarmee later sleepproeven werden uitgevoerd***

Na deze enthousiaste verhalen zag ik kans om verder door te vragen naar deze specifieke techniek waar ze zo bekend mee zijn geworden. Voor deze unieke bouwmethode worden dunne fineerplaten gebruikt. Deze platen zijn zeer flexibel in de richting die dwars op de houtnerven staat. Met de houtnerven mee zijn deze veel stugger, maar in deze richting kan er ook een buiging aangebracht worden, die overigens veel kleiner is dan de dwarsbuiging. Zo is het mogelijk om de plaat in twee richtingen te buigen. Hierdoor kan er makkelijk een rondspant romp gemaakt worden zonder toevoeging van druk of temperatuur aan het hout. Ook hoeft er hiervoor geen mal gebruikt te worden.

Met één laag mist de romp veel sterkte. Daarom worden er meerdere fineerplaten op elkaar gelijmd. De romp wordt eerst met één laag gemaakt en

hier worden telkens nieuwe lagen op gelijmd. Met meerdere lagen wordt de romp al veel sterker. Nu worden de platen ook nog gekruist op elkaar gelijmd. Als de nerven namelijk dwars over elkaar lopen, wordt de flexibiliteit uit de platen gehaald en wordt er veel sterkte toegevoegd. Een bijkomend voordeel is het feit dat de Kolibri hierdoor licht blijft. Hierdoor is het mogelijk om met een dunne scheepshuid een sterk zeewaardige jacht te bouwen.

- ***Stuk van de romp van een oude Kolibri***

Om deze jachtjes nog zeewaardiger te maken worden meerdere droogruimtes in de romp aangebracht, waardoor het jachtje minder snel zinkt. In de loop der jaren wordt er voor extra versteviging ook nog dunne laagjes kunststof toegevoegd tussen de fineerplaten en lijm. Hierdoor wordt de scheepshuid nog eens 3,5 keer zo sterk!

We krijgen heerlijke koffie en zitten nog zeker een half uur te praten over deze methode met twee generaties Van den Brink. Veel voorbeelden worden erbij gepakt en mbv fineerplaten laten zij zien hoe de techniek wordt uitgevoerd en hoe snel de stevigheid al voelbaar is.

- *De werkplaats ruikt naar hout, lijm , zaagsel en vandaag ook naar verf*

Het is mooi om te zien dat scheepsbouw nog echt een ambacht is in dit bedrijf. De liefde voor het bouwen van jachtjes straalt er vanaf. Het is jammer dat ze tegenwoordig niet veel nieuwe rompjes maken, maar wellicht komt hier verandering in! Het is in ieder geval een uniek familie bedrijf dat naast de oorspronkelijke innovatieve bouwmethode ook met de tijd mee moet gaan. De concurrentie (vaak ook prijstechnische gezien), geeft hen alleen maar een grotere drive om hun unieke methode steeds beter te perfectioneren. De derde generatie Van den Brink gaat daarom nog steeds elke dag met enorm veel inzet en plezier aan de slag op de werf.

Tekst Sarah de Vos

Foto's Martijn Boekhout